

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»**

Холодов С. А., Бабова І. К., Топчій М. С.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПІДГОТОВКИ І ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ)
РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І
СПОРТ (ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ)**

Одеса – 2024

*Рекомендовано до друку вченю радою Університету Ушинського
(протокол № від . 2024 р.)*

Бабов Костянтин Дмитрович – доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, директор Державної установи «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України»;

Босенко Анатолій Іванович – доктор педагогічних, кандидат біологічних наук, професор, професор кафедри фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Холодов С. А., Бабова І. К., Топчій М. С.

Методичні рекомендації до підготовки і захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація). Одеса: Університет Ушинського, 2024. 34 с.

Методичні рекомендації до підготовки і захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт (освітньо-професійна програма Фізична реабілітація), а також для викладачів – керівників магістерських робіт, науково-педагогічних працівників, які здійснюють організацію і управління науково-дослідницькою діяльністю студентів. У методичних рекомендаціях поетапно розкрито процес підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи: від вибору теми дослідження до прилюдного захисту, викладено загальні вимоги до її змісту, структури та оформлення.

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	4
2.	Організація процесу написання та захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація)	5
3.	Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація) на незадовільну оцінку.	9
4.	Вимоги щодо змісту, структури та обсягу кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація)	10
4.1.	Титульний аркуш кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	10
4.2.	Зміст кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	10
4.3.	Перелік умовних позначень.....	11
4.4.	Вступ	12
4.5.	Основна частина кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	16
4.6.	Список використаних джерел.....	18
4.7.	Додатки.....	23
5.	Правила оформлення кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	24
6.	Рекомендовані джерела інформації.....	30
	Додаток А. Титульна сторінка.....	31
	Додаток Б. Завдання на кваліфікаційну (магістерську) роботу.....	32
	Додаток В. Подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи.....	33

1. Загальні положення

Методичні рекомендації до підготовки і захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація) розроблені на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про кваліфікаційні (бакалаврські / магістерські) роботи на здобуття першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (нова редакція) у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Положення про академічну добросередовищність учасників освітнього процесу Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Положення про організацію освітнього процесу у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Методичні рекомендації розроблені з урахуванням специфіки фахової підготовки студентів та містять детальні вимоги щодо підготовки, змісту і структури, написання, оформлення та захисту робіт, критерії їх оцінювання.

Кваліфікаційна (магістерська) робота – це випускова самостійно виконана науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з питань теоретичного або прикладного характеру з фізичної культури, спорту та фізичної реабілітації, передбачає розв'язання проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Кваліфікаційна робота має комплексний характер, а за рівнем та обсягом знань, умінь, інших компетентностей повинна відповідати вимогам освітньої програми «Фізична реабілітація».

Підготовка кваліфікаційної роботи передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності

017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація) та застосування їх у розв'язанні конкретних наукових, виробничих та інших завдань. Кваліфікаційна (магістерська) робота містить розв'язання завдань прикладного характеру, фрагменти теоретичного та експериментального дослідження, синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в рамках обов'язкового й варіативного складників освітньої програми «Фізична реабілітація» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і є формою контролю набутих здобувачем під час навчання інтегрованих знань, умінь та навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків, передбачених стандартом вищої освіти 017 Фізична культура і спорт другого (магістерського) рівня вищої освіти. Обсяг часу для її виконання визначено освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація» та навчальним планом.

2. Організація процесу написання та захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація)

Здобувач разом з науковим керівником обирає тему кваліфікаційної (магістерської) роботи з переліку тем, затверджених на засіданні кафедри фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я. Студент також може запропонувати до включення у вказаний вище перелік свою тему з обґрунтуванням доцільності її дослідження.

Науковий керівник роботи визначається кафедрою фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я із числа науково-педагогічних працівників з ученим званням та/або науковим ступенем. Перелік тем робіт, закріплених за студентами, та наукових керівників і рецензентів затверджується наказом ректора університету. Основними критеріями вибору теми кваліфікаційного дослідження є:

- актуальність, елементи новизни і перспективність обраної теми;
- ступінь вивчення теми попередниками;

- наявність доступної для здобувача і достатньої для розкриття теми джерельної бази;
- можливість виконання теми на кафедрі;
- зв'язок теми з конкретними науковими планами та довгостроковими програмами кафедр;
- можливість отримання від упровадження результатів дослідження науково-освітнього ефекту;
- особисті наукові інтереси студента тощо.

Після визначення наукового керівника роботи, студент повинен з'явитися до нього для погодження індивідуального плану роботи, заповнення завдання на магістерську роботу. Студент зобов'язаний з'являтися до наукового керівника впродовж усього періоду написання кваліфікаційної (магістерської) роботи у строки, визначені в календарному плані-графіку виконання роботи в час, визначений науковим керівником, з поданням написаних структурних частин роботи. Завершена, належним чином оформлена та прошита кваліфікаційна (магістерська) робота (разом зі звітом про перевірку на наявність текстових запозичень) повинна бути подана студентом науковому керівникові для написання висновку у визначений термін.

У відгуку керівник роботи повинен схарактеризувати діяльність здобувача під час виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. У разі надання негативного відгуку на кваліфікаційну (магістерську) роботу науковим керівником, такий відгук повинен бути розгорнутим і містити: обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду і аналізу літератури, коректності посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності й обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням роботи, якості оформлення роботи, апробацію результатів дослідження.

Завершена, оформлена належним чином та прошита робота, а також подання з висновком не пізніше ніж за 3 дні до початку захистів кваліфікаційних (магістерських) робіт мають бути надані на кафедру фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я. За результатами обговорення на засіданні кафедра ухвалює рішення про недопущення до захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт студентів, які не виконали індивідуального навчального плану та/або не подали у встановлений термін підготовленої до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Рецензування кваліфікаційної (магістерської) роботи проводять висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, які є фахівцями з певної спеціальності та працюють в інших закладах вищої освіти/установах. Склад рецензентів затверджується на засіданні кафедри фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я. Студент має право ознайомитися зі змістом рецензії на свою роботу не пізніше ніж за день до захисту. Кваліфікаційна (магістерська) робота з поданням голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи (Додаток В), письмовою рецензією, висновком кафедри про допуск студента до захисту передається секретарем у відповідну екзаменаційну комісію (далі – ЕК), де відбуватиметься захист роботи, не пізніше ніж за день до початку захистів кваліфікаційних (магістерських) робіт на поточній сесії. Також до ЕК подаються друковані статті студента за темою роботи, документи, що вказують на її практичне застосування, звіт подібності кваліфікаційної (магістерської) роботи тощо. У визначений день здобувач повинен з'явитися для публічного захисту роботи. За результатом захисту ЕК ухвалює рішення про оцінку знань, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видачі дипломів на засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів ЕК, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голоси голови ЕК є вирішальними. Рішення ЕК оголошує студентам голова в усній формі у той же самий день, із занесенням результата до протоколу засідання ЕК. Помилки та виправлення в протоколах не допускаються.

Повторний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи з метою підвищення оцінки заборонено. У разі незгоди з оцінкою, здобувач може подати заяву чи скаргу з питань порушення прав або необ'єктивності оцінки голові ЕК, який їх розглядає та ухвалює відповідні рішення. У разі невідповідності роботи визначенім вимогам, а саме: якщо у визначені терміни науковому керівникові подана робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту чи форми кваліфікаційної (магістерської) роботи, то науковий керівник повертає роботу на доопрацювання; якщо ж робота з позитивним відгуком наукового керівника надійшла своєчасно до рецензента, однак останній виявив, що вона не відповідає визначенім вимогам щодо змісту чи форми роботи, то рецензент пише рецензію на роботу, оцінюючи її негативно. Така робота допускається до захисту перед ЕК, яка з урахуванням особистого ознайомлення членів комісії з роботою, урахуванням оцінки роботи рецензентом та її захисту студентом ухвалює рішення більшістю голосів від складу комісії про її оцінку; якщо у кваліфікаційній (магістерській) роботі виявлено plagiat.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», особи, які навчаються в закладах вищої освіти, зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної добродетелі, зокрема не допускати академічного plagiatu. Plagiatom уважається оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих (оприлюднених) текстів інших авторів без відповідного покликання. При цьому, plagiatom є не лише текстові запозичення, зроблені без покликань, але й запозичення ідей (думок) інших науковців без посилання на джерела, у яких такі оприлюднено.

Якщо у кваліфікаційній (магістерській) роботі виявлено науковим керівником, рецензентом чи членом ЕК plagiat, то залежно від того, на якому етапі був виявлений plagiat: на таку роботу пишеться негативний відгук науковим керівником з недопущенням роботи до захисту перед ЕК, або негативна рецензія рецензентом, або робота оцінюється незадовільною оцінкою екзаменаційною комісією (якщо plagiat був виявлений в ході захисту роботи).

3. Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація) на незадовільну оцінку

Студенту, який отримав незадовільну оцінку за захист кваліфікаційної (магістерської) роботи перед ЕК, не присвоюється освітній ступень магістра та кваліфікації, не видається диплом і він відраховується з Університету Ушинського, з видачею академічної довідки встановленого зразка. У таких випадках ЕК ухвалює рішення про повторний захист роботи з доопрацюванням або написання роботи на нову тему, визначену кафедрою фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я. Вказане рішення фіксується у протоколі засідання ЕК. Такий студент допускається до повторного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи протягом трьох років після закінчення Університету.

Якщо незахищена робота отримала позитивну рецензію рецензента і ЕК ухвалила рішення про можливість повторного захисту роботи з доопрацюванням, то студент може захищати ту саму роботу, врахувавши висловлені зауваження. У разі наявності негативної рецензії, отримання негативної оцінки на захисті, ЕК ухвалює рішення про написання роботи на нову тему.

Якщо студент не з'явився на захист кваліфікаційної (магістерської) роботи в час роботи ЕК щодо атестації здобувачів вищої освіти без поважної причини, його відраховують з Університету. У протоколі засідання ЕК зазначається, що студент є неатестований у зв'язку з неявкою на засідання екзаменаційної комісії. Захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу у такому разі студент зможе за правилами, описаними вище. У разі неявки студента з поважних причин для захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи на день, визначений розкладом захисту робіт, такий студент після пред'явлення документа, який підтверджує поважність причин відсутності на захисті, може захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу в інший день, але в межах часу роботи відповідної ЕК щодо атестації здобувачів вищої освіти.

4. Вимоги щодо змісту, структури та обсягу кваліфікаційної (магістерської) роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація)

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна містити:

- титульний аркуш,
- зміст,
- перелік умовних позначень (за необхідності),
- вступ,
- основну частину,
- висновки,
- список використаних джерел,
- додатки.

4.1. Титульний аркуш кваліфікаційної (магістерської) роботи містить найменування міністерства, закладу вищої освіти, навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації та кафедри фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я; назив роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; назив освітньої програми; шифр і найменування спеціальності; рівень вищої освіти; прізвище та ініціали наукового керівника, його посаду, науковий ступінь і вчене звання, місто і рік захисту кваліфікаційної роботи (Додаток А).

4.2. Зміст кваліфікаційної (магістерської) роботи подається на початку роботи і містить: вступ; заголовки розділів, підрозділів; висновки; список використаних джерел; додатки; із зазначенням номера сторінки, на якій розпочинається цей структурний елемент роботи. Зразок оформлення змісту кваліфікаційної (магістерської) роботи представлений на рис. 1.

ЗМІСТ

Список умовних скорочень.....	4
Вступ.....	5
РОЗДІЛ 1. ЛІТЕРАТУРНИЙ ОГЛЯД.....	9
1.1. Морфо-функціональна характеристика підліткового періоду онтогенезу.....	9
1.2. Характеристика кардiorespirаторної системи підлітків, як складової біологічної регуляції функцій організму.....	15
1.3. Вплив м'язової діяльності на функціональний стан основних систем підлітків.....	19
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	24
2.1. Організація дослідження.....	24
2.2. Методи дослідження.....	24
2.2.1. Усне опитування	24
2.2.2. Анкетування.....	24
2.2.3. Методика оцінки фізичного розвитку підлітків, які займаються легкою атлетикою	25
2.2.4. Методика оцінки параметрів гемодинаміки підлітків, які займаються легкою атлетикою.....	25
2.2.5. Методи статистичної обробки даних.....	31
РОЗДІЛ 3. АДАПТАЦІЙНІ ЗМІНИ ПАРАМЕТРІВ ГЕМОДИНАМІКИ У ЮНИХ ЛЕГКОАТЛЕТІВ.....	32
3.1. Фізичний розвиток підлітків, які займаються легкою атлетикою.....	33
3.2. Динаміка параметрів гемодинаміки у осіб підліткового віку, які займаються легкою атлетикою.....	39
3.2.1. Оцінка адаптаційних можливостей системи кровообігу у підлітків, які займаються легкою атлетикою за даними індексу функціональних змін.....	46
3.2.2. Оцінка продуктивності серцевого м'яза підлітків, що займаються легкою атлетикою за даними проби Руф'є.....	53
3.2.3. Типи реакцій гемодинаміки у підлітків, які займаються легкою атлетикою, за даними проби Летунова.....	59
ВИСНОВКИ.....	64
Список використаних джерел.....	65
Додатки.....	77

Рис. 1. Зразок оформлення змісту кваліфікаційної (магістерської) роботи

4.3. Перелік умовних позначень застосовується в разі використання маловідомих скорочень, специфічної термінології, позначень тощо. Він подається у вигляді окремого списку (рис. 2), який розміщується після ЗМІСТУ, перед ВСТУПОМ. У разі використання скорочень чи подібних позначень у роботі менше як 3 рази, то заносити їх до переліку умовних позначень не

потрібно. У цьому випадку достатньо після першого використання такого позначення у роботі вказати на його повне значення.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АП	– адаптаційний потенціал
АТ	– артеріальний тиск
САТ	– артеріальний тиск систолічний
ДАТ	– артеріальний тиск діастолічний
ДТ	– довжина тіла
ІП	– індекс Пін’є
ІР	– індекс Руф’є
IФЗ	– індекс функціональних змін
МТ	– маса тіла
ОГК	– окружність грудної клітки
ПТ	– пульсовий тиск
ССС	– серцево-судинна система
ФР	– фізичний розвиток
ЧСС	– частота серцевих скорочень

Рис. 2. Зразок оформлення переліку умовних позначень в кваліфікаційній (магістерській) роботі

4.4. Вступ (як правило, від 2 до 5 сторінок) розкриває сутність наукової проблеми, її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, стан розробленості, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У вступі необхідно зазначити актуальність обраної теми, мету, завдання роботи, її науково-практичне значення, вибір предмета дослідження, надати коротку характеристику джерел та огляд літератури з обраної теми, визначити методи та способи розв’язання поставлених завдань, зазначити, на яких наукових заходах (конференціях) висвітлено результати дослідження.

Актуальність проблеми, яка зумовила вибір теми дослідження (формулюється доцільність роботи для розвитку галузі науки 01 Освіта /

Педагогіка, спеціальності 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація) шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми).

Актуальність – обов'язкова вимога до будь-якого наукового дослідження. Тому цілком зрозуміло, що введення в нього починається з обґрунтування актуальності обраної теми. Уміння вибрати тему, правильно зрозуміти її і оцінити з точки зору своєчасності та соціальної значущості характеризується науковою зрілістю і професійною підготовкою автора кваліфікаційної (магістерської) роботи. Особливо важлива актуальність і доцільність роботи шляхом ретельного аналізу і порівняння з відомими рішеннями проблем (наукових завдань).

Освітлення актуальності не повинно бути надмірним. Досить в декількох пропозиціях висловити головне – суть проблеми або наукової задачі. Для того щоб прояснити стан розробки обраної теми, складається короткий огляд літератури, з якого можна зробити висновок, що дана тема ще не розкрита (розкрита частково або розкрита тільки з виворітного боку), а тому вимагає подальшої розробки. Огляди літератури по даній темі свідчать про доскональне знайомство здобувачів зі спеціальною літературою, вміннями систематизувати джерела інформації, критично розглядати їх, підкреслювати важливе, оцінювати те, що було зроблено раніше іншими дослідниками, і формулювати основну інформацію про поточний стан вивчення теми.

Матеріали літературного огляду треба систематизувати в певному логічному зв'язку і послідовності. Від формулування наукової проблеми і доведення, що та її частина, яка включає тему кваліфікаційної (магістерської) роботи, ще не розроблена і не висвітлена у спеціальній літературі, логічно перейти до формулування мети дослідження, а також зазначення конкретних завдань, які вирішуватимуться відповідно до визначеної мети.

Мета і завдання дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом.

Сформулюйте цілі і завдання роботи, які необхідно вирішити для досягнення поставлених цілей. Не слід формулювати цілі як «дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова є не самою метою, а засобом для досягнення поставленої мети.

Мета – це усталене уявлення про загальний кінцевий або проміжний результат наукового дослідження, що представляє собою кінцевий науковий результат, якого здобувачі вищої освіти намагаються досягти в ході власних досліджень. Ставлячи перед собою цілі, дослідники уявляють які результати вони отримають.

Загальна мета дослідження вказана в його завданні, і її сукупність дає уявлення про те, що потрібно зробити для її досягнення. Завдання дослідження – це конкретні шляхи та засоби, за допомогою яких дослідники можуть досягти поставлених цілей. Як правило, вони формулюються у вигляді коротких і конкретних трактатів-інструкцій: визначити...; довести...; досягти..., з'ясувати..., охарактеризувати...; впровадити...; проаналізувати...; виявити...; розробити... тощо.

Послідовність виконання конкретного завдання повинна бути такою, щоб кожна з них логічно випливалася з попереднього завдання. Єдиного стандарту в постановці завдання не існує, але найчастіше вона пов'язана з виявленням сутності, характеру і структури досліджуваного об'єкта, розкриттям загальних методів його перетворення і розробкою певних технологій, освітніх дій і практичних рекомендацій. Як правило, в кваліфікаційній (магістерській) роботі необхідно сформулювати 3–4 завдання.

Завдання кваліфікаційної (магістерської) роботи повинні включати наступні елементи:

- 1) аналіз літератури за тематикою дослідження;
- 2) емпірична перевірка запропонованої системи заходів з точки зору відповідності її стандартам оптимальності та ефективності (для експериментальних досліджень);

3) розробка рекомендацій і пропозицій щодо використання результатів авторських досліджень на практиці.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження знаходиться в межах об'єкта і становить частину від цілого (тобто об'єкта).

Об'єкт і предмет співвідносяться як загальне і часткове. В об'єкті виділяють ту його частину, яка й стане предметом дослідження. Саме на предмет спрямована увага автора, оскільки він має визначати назву роботи.

Методи дослідження – методи, використані для досягнення поставленої у кваліфікаційній (магістерській) роботі мети. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістово визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів. Обов'язково включають, окрім теоретичних, емпірічні, а також статистичні методи дослідження.

Практичне значення одержаних результатів може виражатися в різних формах, що визначається характером самої роботи. Потрібно подати відомості про використання результатів роботи, рекомендації щодо їх використання із зазначенням певної галузі, теоретичного, практичного навчального курсу; висвітлити практичне застосування отриманих результатів, рекомендації щодо їх використання.

Стисло повідомляють про впровадження результатів дослідження, назвавши організації, у яких здійснено реалізацію, форми реалізації. Зазвичай упровадження оформлюється актом, підписаним представниками організацій, які використовують упроваджувані матеріали.

Апробація результатів дослідження (наводяться дані щодо участі автора в конференціях і щодо публікацій). Апробація результатів кваліфікаційної (магістерської) роботи є обов'язковою умовою допуску роботи до захисту.

Структура кваліфікаційної (магістерської) роботи. Тут слід перерахувати кількість розділів магістерської роботи, назвати кількість сторінок та найменувань використаних джерел.

4.5. Основна частина роботи складається з розділів і підрозділів. Зазвичай кваліфікаційна (магістерська) робота містить 3 розділи: літературний огляд; матеріали і методи дослідження, аналіз отриманих результатів.

Студент повинен узгодити з науковим керівником план та структуру роботи, її основні завдання і порядок роботи. Науковий керівник здійснює контроль за виконанням студентом погодженого графіка роботи. Усі дані записуються в індивідуальному завданні студента на виконання кваліфікаційної роботи.

Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом обраного напряму та обґрунтуванням застосованих методів досліджень.

У розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень (подають у I розділі);
- виклад загальної методики й основних методів досліджень (подають на початку II розділу);
- експериментальну частину і методику досліджень;
- відомості про проведенні теоретичні і експериментальні дослідження;
- аналіз і узагальнення результатів досліджень.

В огляді літератури магістрант окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, здобувач вищої освіти повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини кваліфікаційної (магістерської) роботи.

У другому розділі, як правило, обґрунтують вибір напряму досліджень, наводять методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методику проведення магістерських досліджень.

Здобувач описує послідовність організації і проведення досліджень з вказанням методик. Кожна методика описується в повному обсязі таким чином, щоб будь-яка людина могла її відтворити. Бажано вказувати нормативні значення вимірюваних параметрів. В другому розділі також додають розроблені програми реабілітації осіб з певними нозологіями.

У наступних розділах з вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Магістрант повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

У висновках викладають найбільш важливі наукові та практичні результати роботи, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми (задачі), її значення для науки і практики. Далі формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та/чи практичного використання здобутих результатів.

4.6. Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна завершуватися **списком використаних джерел**, на які є покликання в тексті наукової роботи, та які використані при її підготовці й написанні. Обов'язково мають бути включені іноземні джерела, обсягом не менше 25 % від загальної кількості.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні посилання – сукупність бібліографічних відомостей про цитований, розглядуваний або згадуваний у тексті документ, що необхідні та достатні для його загальної характеристики, ідентифікації та пошуку. Список використаних джерел разміщується перед додатками. Джерела слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Спочатку в алфавітному порядку зазначаються україномовні видання, а потім джерела іноземними мовами.

Оформлюють джерела згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (табл. 1).

Таблиця 1

**Приклади оформлення списку використаних джерел згідно ДСТУ
8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання.**

Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	Скидан О.В. Аграрна політика в період ринкової трансформації: монографія. Житомир, 2008. 375 с.
Два автори	Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: навч. посіб. Київ, 2005. 308 с.
Три автори	Скидан О.В., Ковал'чук О.Д., Янчевський В.Л. Підприємництво у сільській місцевості: довідник. Житомир, 2013. 321 с.

Чотири і більше авторів	<p>Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В.В., Кисляченко М.Ф., Лобастов І.В., Нечипорук А.А. Київ, 2006. 106 с.</p> <p>Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ, 59 2013. 172 с.</p> <p>Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.</p>
Багатотомне видання	<p>Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть: у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ, 2001. Т. 2. 636 с.</p> <p>Фауна Украины. В 40 т. Т. 36. Инфузории. Вып. 1. Суктории (Ciliophora, Suctorea) / И. В. Довгаль. Киев, 2013. 271 с.</p>
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	<p>Котлер Ф. Основы маркетинга: учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с.</p> <p>Брігхем Е.В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленського та ін. Київ, 1997. 998 с.</p>
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П.Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т.О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека. Матеріали II Міжнар.

	наук.-практ. конф. (Житомир, 19-22 серп.). Житомир, 2014. С. 103–108.
Статті з подовжуваних та періодичних видань	<p>Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148. С. 31–34.</p> <p>Масловська Л. І., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. Агросвіт. 2016. № 6. С. 23–28.</p>

Електронні ресурси

Книги	Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С. Товарна інноваційна політика. Суми, 2007. 281 с. URL: 60 ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).
Законодавчі документи	<p>Про стандартизацію: Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).</p> <p>Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року: проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).</p>
Періодичні видання	Клітна М.Р., Брижань І.А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. Ефективна економіка. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvnaekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).

		<p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician). 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. Journal of Popular Culture. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки вебсайтів	з	<p>Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя: веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).</p>
Інші документи		
Законодавчі нормативні документи (інструкції, накази)	і	<p>Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР. Київ: Парламентське видавництво, 2015. 24 с.</p> <p>Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків, 2016. 82 с.</p> <p>Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень: Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. Урядовий кур'єр. 2017. 9 листоп.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: затв. наказом М-ва фінансів України від 20</p>

	<p>квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42.</p> <p>Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних: наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. Вища школа. 2017. № 7. С. 106–107.</p>
Стандарти	<p>ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. Чинний від 27.06.2001. Київ, 2001. 24 с.</p> <p>СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ, 2006. 15 с.</p>
Патенти	Пат. КМ 98077 Україна. Спосіб одержання йодиду цезію або йодиду натрію для вирощування монокристалів. Опубл. 10.04.2015.
Авторські свідоцтва	A. c. 1810306 СССР, МКИ5 C 02 F 1/469. Способ деминерализации водных растворов / В.Д. Гребенюк, Н.П. Стрижак, В.В. Гончарук, А.О. Самсони Тодоров, А.В. Гречко. № 4934753; заявл. 08.05.91; опубл. 23.04.93, Бюл. № 15.
Дисертації, автореферати	<p>Романчук Л.Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України: дис. ... д-ра с.-г. наук: 03.00.16 / Житомир. нац. агробіол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.</p> <p>Романчук Л.Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України: автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук. Житомир, 2011. 40</p>

	с.
Препринти	Панасюк М.І., Скорбун А.Д., Сплошной Б.М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препрінт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).
Архівні документи	<p><u>Центральний державний історичний архів України, м. Київ</u></p> <p>64. Ведомости о количестве уроков, пропущенных преподавателями Винницкого, Черниговского, Полтавского и Глуховского учительских институтов (1916). – Ф. 707, оп. 229 (1916), спр. 298, 35 арк.</p> <p>65. Ведомость о количестве учащихся в Киевском учительском институте (1912). – Ф. 707, оп. 256 (1912), спр. 155, ч. I, 352 арк.</p> <p>66. Дело об открытии в Полтаве учительского института (1914). – Ф. 707, оп. 229 (1914), спр. 268, 227 арк.</p> <p style="text-align: center;"><u>Державний архів м. Києва</u></p> <p>67. Книга с протоколами педагогического совета на 1919 г. (1919). – Ф. 175, оп. 1, спр. 366, 72 арк.</p> <p>68. Копии циркуляров Министерства народного просвещения и циркулярные распоряжения попечителя Киевского учебного округа (1916). – Ф. 175, оп. 1, спр. 175, 259 арк.</p> <p>69. Об организации двухгодичных педагогических курсов для учащих городских и высших начальных училищ. А) Программы; б) Списки учеников и проч. (1914). – Ф. 175, оп. 1, спр. 148, 127 арк.</p>

4.7. Додатки наводяться в кінці роботи після списку використаних джерел. Додатки можуть включати допоміжний матеріал, необхідний для

повноти сприйняття роботи (таблиці, графіки, глосарії, методи, ілюстрації, рекомендації щодо впровадження), їх подають у разі необхідності, і позначають не цифрами, а літерами в правому верхньому кутку: Додаток А, Додаток Б, Додаток В.

В додатки обов'язково повинен бути протокол аналізу звіту подібності, а також наукові публікації здобувача.

На захист здобувачу освіти необхідно підготувати презентацію і доповідь, у якій варто зупинитися на актуальності обраної теми, меті, методах дослідження та на основних висновках, які були одержані під час написання роботи. Після виголошення доповіді студенту ставляться запитання з теми роботи, на які він повинен дати вичерпні да обґрунтовані відповіді. Після цього рецензент зачитує рецензію (у разі відсутності рецензента рецензію виголошує голова чи член ЕК).

5. Правила оформлення кваліфікаційної (магістерської) роботи

Магістерська робота виконується українською мовою, дотримуючись принципів академічної добросовісності. При написанні роботи слід обов'язково посилятися на авторів і літературу, з якої запозичено матеріали або окремі результати. У разі використання запозиченого матеріалу без посилання на автора та джерело магістерська робота не допускається до захисту. У роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтологій. Магістерську роботу до захисту подають у вигляді спеціально підготовленого рукопису в твердому переплетенні. Кваліфікаційну роботу друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210*297 мм).

Загальний обсяг кваліфікаційної (магістерської) роботи, як правило, становить не менше 80 сторінок (без урахування списку використаних джерел, додатків та анотацій). Титульна сторінка НЕ нумерується, але враховується.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою. Роботу друкують через 1,5 міжрядкового інтервалу. Поля: ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Текстовий редактор – Word, шрифт – Times New Roman, розмір – 14 pt, відступ – 1,25 см, вирівнювання текста – за ширину.

Текст основної частини магістерської поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Кожен розділ кваліфікаційної (магістерської) роботи повинен містити й висновки до розділу, наприклад: «Висновки до I розділу», «Висновки до II розділу».

Заголовки структурних частин магістерської «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ I / II / III», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до набору. Заголовки підрозділів, висновків до розділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. В кінці заголовка ставиться крапка.

Нумерацію сторінок, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків (малюнків), таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака № (1, 2, 3...). Нумерацію розділів подають римськими цифрами (I, II, III, IV.).

Першою сторінкою магістерської роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок магістерської. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють в правому нижньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини магістерської, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини магістерської, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП» або

«Розділ 6. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім в тому самому рядку наводять заголовок підрозділу.

Пункти нумерують в межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують в межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в кваліфікаційній (магістерській) роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках магістерської, включають до загальної нумерації сторінок.

Таблицю, малюнок або креслення, розміри яких більші формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу).

Номер ілюстрації, її назва і поясннювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в магістерській подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2.» (друга таблиця першого розділу). Якщо в розділі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2.». Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом.

Формули в магістерській (якщо їх більше однієї) нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснлювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші кілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад: Примітки: 1. ... 2. ... Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.

При написанні кваліфікаційної (магістерської) роботи студент повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в магістерській, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченю яких присвячена магістерська робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про

цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал не включений до останнього видання. Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел із великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке є посилання в магістерській роботі. Посилання в тексті роботи на джерела слід подавати у квадратних дужках, наприклад, «... у працях [1–7]...», або « у працях [4; 8; 78]», або [32, с. 15], або [23, с. 12; 56, с. 56-57].

Посилання на ілюстрації магістерської вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «(рис. 1.2)». Посилання на формули магістерської вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад, «... у формулі (2.1)». На всі таблиці магістерської повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця», в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

- a) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора магістерської роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

е) коли автор магістерської роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора магістерської роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (курсив наш. – М.Х.), (підкреслено мною. – М.Х.), (розвбивка моя. – М.Х.).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Важинський С. Е., Щербак Т І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2009. 142 с.
3. Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Методологія наукових досліджень Навчально-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.

Допоміжна

1. Методичні рекомендації до написання і оформлення магістерських робіт / автор.-упор. Н.М. Дем'яненко, І.М. Кравченко. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2019. 113 с.

2. Положення про кваліфікаційні (бакалаврські / магістерські) роботи на здобуття першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (нова редакція). Одеса: ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2022. 16 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт.
2. URL: <http://www.mon.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: офіційний сайт URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/>
5. Бібліотека Університету Ушинського: офіційний сайт. URL: <https://library.pdpu.edu.ua/>

Додаток А. Титульна сторінка

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державний заклад «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**

Навчально-науковий інститут фізичної культури, спорту та реабілітації

Кафедра фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я

Кваліфікаційна робота магістра

ТЕМА

Виконала (в): здобувач (-ка)
освітнього ступеня магістра,
денної / заочної форми навчання
ОПП Фізична реабілітація
спеціальності 017 Фізична культура і спорт
(Фізична реабілітація)

Прізвище, ім'я, по батькові

Науковий керівник:

Науковий ступінь, вчене звання

Прізвище, ім'я, по батькові

Одеса – 2024

Додаток Б

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Кафедра фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт (Фізична реабілітація)
Освітня програма (назва ОПП/ОНП) Фізична реабілітація

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

« » 20__ року

ЗАВДАНЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ (МАГІСТЕРСЬКУ) РОБОТУ СТУДЕНТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____
_____
керівник роботи _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК ВИКОНАННЯ РОБОТИ

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) _____ (ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

Науковий керівник _____
(підпис) _____ (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Примітка. Завдання зберігаються на кафедрі впродовж п'яти років

Додаток В
Подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної
(магістерської) роботи

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
ПОДАННЯ**

**ГОЛОВІ ДЕРЖАВНОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ**

Направляється студент (ка) _____ для захисту кваліфікаційної роботи
(ім'я, ПРИЗВИЩЕ)
на здобуття освітнього ступеня _____
(назва освітнього ступеня)
Спеціальність _____
(шифр і назва)
ОПП/ОНП _____
(назва ОПП/ОНП)
на тему _____
(назва теми)

Кваліфікаційна робота, звіт подібності і рецензія додаються.

Декан факультету/директор інституту _____
(підпис) (ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

Довідка про успішність
_____ за період навчання в інституті фізичної культури,
(ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

спорту та реабілітації з _____ до _____ року
виконав індивідуальний навчальний план за освітньою програмою з таким
розділом оцінок за шкалою закладу вищої освіти:

відмінно ____ %, добре ____ %, задовільно ____ %;
A____%, B____%, C____%, D____%, E____%

Фахівець/Секретар деканату _____
(підпис) _____ (ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

Висновок керівника кваліфікаційної (бакалаврської/магістерської) роботи

_____
_____
_____
_____

Керівник роботи _____

«____» ____ 20 ____ р.

Висновок кафедри про кваліфікаційну (магістерську) роботу

Кваліфікаційна робота розглянута. Студент (ка) _____
(ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

допускається до захисту цієї роботи перед Екзаменаційною комісією.

Завідувач кафедри
фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я _____
(підпис) _____
(ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

«____» _____